

DE TRAM

Katholiek Werkmansblad van Sint-Truiden

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS: 2,50 fr. per jaar; 1,50 per half jaar, voorop betaalbaar.

Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever JOS. LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikels en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór Woensdag avond, aan de Redactie van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden. Aankondigingen worden aanvaard tot *Vrijdags 's av.*

AANKONDIGINGEN: 15 c. den drukregel. RECLAMEN: 25 c. Lange of dikwijls te herhalen, annouces, per accord. Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelast.

Weerklank.

Onder dezen titel lezen wij in eene briefwisseling uit Gent aan het *Handelsblad* van Antwerpen:

Dat het Congres van den *Belgischen Volksbond* weerklank heeft gevonden niet alleenlijk in alle steden van België, maar ook in andere landen, bewijst nogmaals de volgende tijding:

De Oostenrijksche Roomsche-Katholieke *Volksbond* hield te Linz eene algemeene vergadering, waarop Prins Aloys von Lichtenstein het woord voerde en handelde om, naar het voorbeeld van den *Belgischen Volksbond*, onmiddellijk over te gaan tot het stichten van federatiën.

Zooals de lezers van uw geëerd blad reeds weten werd er in Frankrijk ten gevolge van hetzelfde Congres eene algemeene christene werklidenpartij tot stand gebracht, onder den naam van *Société générale ouvrière*, bijgetreden door Graaf de Mun, den Eerw. Heer Garnier, Léon Harmel en anderen.

Holland was begonnen na het eerste Congres, gehouden te Brussel in 1892. De *Roomsche-Katholieke Volksbond* van Amsterdam heeft reeds zijn eerste werklidencongres gehouden, waarop M. Backx, van Antwerpen, door den *Belgischen Volksbond* afgevaardigd was.

Gelijk men ziet, zal er in 't verschiet eene internationale christene werklidenpartij oprijzen, die met de waardigheid en rechtvaardigheid als richtsnoer een hardnekkigen strijd zal voeren tegen het godloochenend socialismus.

Uitslag van den wedstrijd der lagere scholen in 1893.

Deze uitslag is sedert eenige dagen voor de scholen der provincie Limburg gekend.

Hij mag, dit jaar meer dan ooit, schitterend genoemd worden, en wij zijn gelukkig, tot eer van Onderwijzers en Inspecteurs, den steeds toenemenden vooruitgang van 't lager onderwijs in Limburg te bestatigen.

Op eene gemiddelde mannelijke schoolbevolking van 13.091 leerlingen heeft Limburg, in 1893, 848 concurrenten voor den wedstrijd aangeboden, waarvan er 667

bekroond werden, dat is, 5.09 % van de schoolbevolking en 78.65 % van 't getal concurrenten. In 1892, waren die verhoudingen slechts 3.81 % en 64.72 %.

Het schoolkanton Maeseyck heeft het meest tot dien schitterenden uitslag bijgedragen, en staat aan 't hoofd der vier ressorten van Limburg met 6.71 % bekroonden van de schoolbevolking en 81.5 % van 't getal concurrenten.

De onderwijzers van dit ressort, evenals hun beminde Inspecteur, Mijnheer Willems, hebben er eer van!

Om te eindigen eene bijzondere eervolle melding voor de school der Broeders van Liefde alhier. Dit bloeiend gesticht telt dit jaar niet minder dan 30 bekroonden. Dit is meer dan de verschillende scholen der drie andere steden van Limburg er te zamen hebben!

Onze stad mag zich gelukkig achten zulke uitmuntende school voor hare volkskinderen te bezitten, en wij meenen de toek der gansche bevolking te zijn met de Eerwaarde Broeders van Liefde de hartelijkste gelukwensen toe te sturen.

Vrededebond.

De leden van de *Ligue de la Paix* zijn Woensdag ontvangen door M. Beernaert in 't Ministerie van Financiën.

MM. Nyssens, Anspach en Douvreur vergezelden de vreemde afgevaardigden.

Deze hebben aan M. Beernaert uitleggingen gegeven over de werking van dezen internationalen Bond; in sommige landen maken meer dan de helft der Kamerleden er deel van.

M. Beernaert zegde dat België, als onzijdig land, het streven van den Bond was toegedaan en zeker vele leden onzer Kamers hem zullen willen bijtreden.

MM. Nyssens en Anspach verklaarden, dat zij voornemens waren in onze Kamers toetredingen te verzamelen, en dat zij hoopten in 1895 het internationaal Congres van den Vrede te Brussel te doen plaats hebben.

Lichtstralen.

Ik woonde over eenige dagen een avondpartijtje bij, waarop een talrijk gezelschap Heeren en Damen aanwe-

zig was, die bijna allen nagenoeg volslagen vreemdelingen waren op het gebied der schoone kunsten, letteren en wetenschappen.

Drie personen maakten slechts eene uitzondering, en onder deze bevond zich een doctor in de wijsbegeerte en een eenvoudige kantoorschrijver, die beiden even oud, dat wil zeggen, omstreeks dertig jaar waren.

Nadat er over een hoop onverschillige zaken gesproken was, begon men ongemerkt zeer belangrijke en ernstige onderwerpen te bespreken, en wel zonder dat het iemand verveelde, om reden zij zoo behandeld werden, dat eenieder kon begrijpen, wat er gezegd werd.

Het was aan de twee boven bedoelde Heeren te danken, dat het gesprek deze wending en dit karakter aannam. Hoe vreemd echter! De klerk bleek veel beter op de hoogte te zijn van de verschillende vraagstukken, welke zij beurtelings ter sprake brachten, dan de doctor in de filosofie.

Het contrast was zoo sterk, dat ik mij zelven afvroeg of de Heeren misschien ook comédie speelden en met mij den spot drevon. Juist wilde ik den kantoorbiedende mijne bevreemding te kennen geven en hem eenige vragen doen, om te ontdekken wat er eigenlijk van zijne geleerdheid was, toen de andere hem zegde:

« Waarlijk, Mijnheer, gij zijt eene echte encyclopedie. Kom aan, spreek eens rechtuit, gij hebt zeker hogere studien gedaan, gij zijt op de Universiteit geweest, en uit eene gril vergenoegt gij u met eene ondergeschikte betrekking. »

« Ik wou dat het waar was; maar gij vergist u deergelijk: onze gastheer kan het getuigen, dat ik nooit anders dan de lagere school bezocht heb, en daar behoort ik nog niet eens tot de goede studenten. »

« Hoe is het mogelijk! En waar hebt gij dan al die kundigheden opgedaan? »

« Wel doodeenvoudig: die heb ik met lezen gekregen; daar ben ik een groote liefhebber van: al mijne vrije uren wijd ik aan de lectuur. »

« O zoo! Nu ben ik er achter. Ik houd ongelukkig niet van veel lezen. Ik heb er genoeg van gehad gedurende de lange jaren dat ik op de lagere school, het Atheneum en de Universiteit geweest ben. Ver-

FEUILLETON VAN DE TRAM. 16

SUS & TREES SCHEERSLIEP

VANDAAG

Mijnheer en Mevrouw Vanbergen

DOOR ZAGEMANS (1)

DERDE DEEL (2).

II.

't Zal ten beste gaan,
Waar zij zich goed verstaan.

Onze-Lieve-Heer beschikte het zoo dat de brave Trees eene beschaafster vond in de oude Cathrien, gelijk Sus eenen beschaver had gevonden in den Burgemeester van Lulheide. Officieele liefdadigheid, nare spotternij. Alleen de bijzondere liefdadigheid, beziel met godsdienst, veredelt de ziel en plooit de harten.

De goede oude Cathrien, onder een nederig en bedeest voorkomen, bezat waarlijk de begaafdheden der huishoudkundige vrouw. Zij was spaarzaam, zuinig, zindelijk in persoon en bedrijf; zij kende de keuken in den grond: van eenen uitgekookten en drogen hutsput vervaardigde zij vijf, zes, zeven verschillende gerechten, waar men zich vingers en duimen naar likte, en dat kostte haar geen centiem meerder: manier van koken. Vele onzer kornetjes moesten drie weken lang alle dagen door de spitsroede gejaagd worden, omdat zij, het koken meenende te kennen, uit hoovaardij van vriendin of buurvrouw niet willen geleerd worden. Men heeft in Frankrijk eenen prijs Monthyon gesteld voor het kornetje dat niet nijdig en jaloersch is. De prijs ligt nog altijd op de winkelbank.

(1) Eigendom des Schrijvers. — Verboden over te nemen.

(2) In het vorig nummer 15 van het feuilleton stond verkeerdelijk: TWEEDE DEEL. VII. Het moest zijn: DERDE DEEL. I.

Cathrien was ook zeer ervaren in wasschen en strijken; wat zij streek was zoo wit als sneeuw en zoo glad als een spiegel; rokkelijnen en alben, welke zij voor de kerk van Lulheide zoo lange jaren streek, een lust om te zien, fijn en keurig geplooid.

Wat het snijden van vrouwen- en zelfs van mansklederen betrof, zij sneed op een gedacht, en alles paste afsot het aan het lichaam gegoten ware. Zij speelde met de naaimachine-Singer.

Nu dan, Cathrien bewoonde twee kamers in het huis van haren vorigen meester, betaalde Sus hare huur en deed hare eigene keuken. Doch reeds na verloop van veertien dagen maakte Cathrien met Sus en Trees maar een en hetzelfde huishouden meer uit, en Trees dronk, om zoo te zeggen, met gretige teugen al wat Cathrien haar leerde. — Is het ons toegestaan hier eenige kleine bijzonderheden aan te halen?

Eerste les van Cathrien. — Vrouw, zeide zij tot Trees, gij moogt in uwe keuken nooit iets op tafel, stoelen noch op de schouw laten sleuren: geen handdoek, geene schotelvood, geene schaar, geenen naaldenkoker, vingerhoed, schoen- of kleerborstel; de keuken moet open liggen, vrij van alle voorwerpen. In eene verzorgde keuken moet het vuur altijd gekookt water dragen; gij moet altijd in vijf minuten eene tas koffie kunnen opdien. Al uw gerief moet eene bestendige plaats hebben, elk stuk geen millimeter uit de baan: uw strijkijzer, koffiemolen, naaikistje, uwe fosfoorstekskens, uw blink, potlood, tot borstel en bessem toe. 's Nachts te 12 ure moet gij in uw naaikistje de hand op uwen vingerhoed kunnen leggen en op de wiek van de petroollamp.

Tweede les van Cathrien. — Gij kunt het nu doen, mijne brave Trees, sprak zij: gij moet zorgen voor goede bedden; de stroozakken bij tijds vernieuwen, alsook de paardsharen en pluimen bedden. Wacht u van onder de bedden kousen, zokken of oude lompen te laten liggen; de vloer der slaapkamers, alle dagen gewasschen met zuiver water, moet blinken van zindelijkheid. Uwe kindertjes moeten elk op hun nachtafletje of beter toilettafeltje zeep, kammen, borsteltje voor de tanden, een reukfleschje, kleerborstel, enz., hebben. Elken morgen zet gij de vensters wijd open, trekt gij de

bedden af, legt ze op stoelen en maakt ze in den namiddag eerst op, zoo zijn ze frisch en gezond.

Derde les van Cathrien. — Wat het lijnwaad betreft, ten minste alle maanden op alle bedden schoone lakens, gekookt, gewasschen, gebleekt en gestreken. Alle acht dagen ook ten minste, voor u, voor Sus en de kinderen schoone hemden, goed gestreken en gesteven aan den hals en aan de hand. Goed opletten, dat er geene knopen aan ontbreken. Zorg dat Sus onder de mouw van zijnen blauwen kiel, als hij uitgaat, keurwitte manchetten aan hebbe met eenen wit beenen knop; hij zal er zoo fier op zijn. Hij houdt zoo veel van u en zal nog meer van u houden, de manslie zijn zoo gevoelig aan kleine zorgen.

— Ja, zei Trees, met de tranen in de oogen, hij houdt veel van mij en ik ook veel van hem, maar hij is mij niet christelijk genoeg.

— Jawel, zei Cathrien, de manslieden zijn zoo, gij moet daar niet te veel van zeggen, zij hebben eene andere manier van christelijk zijn dan wij.

Vierde les van Cathrien. — Ik zie, wat gij voor uwe maaltijden op de markt koopt, dat is genoeg om alle dager extra goed eten te hebben, maar het moet smakelijk toe bereid worden: en met een bladje peterselie, selder, porselein, thymes, een snuifje peper, kaneel, muskatenbloem, enz., kookt men lekker. Nooit geen dag, of gij moet soep koken. Ik zal u dat alles leeren. Uwe ketels, potten en pannen, lefels en vorken, moeten blinken als een spiegel. Schuurt gij alle dagen, dan kost u het schuren geen verlet. — Gij moet een ammelaken, een zuiver ammelaken over de tafel spreiden, en voor elk uwer eene platte tuloor en eene soeptuloor opzetten. Zorgen dat alles op tafel zij: zoutvat, peperdoos, messen, bier- of waterglas, en dat men onder het eten niet moet loopen het een of het ander bijhalen.

Cathrien was onuitputbaar in hare lessen, en Trees die wou leeren huishouden, en gretig leerde, werd na verloop van weinige maanden eene huishoudster van eerste klasse.

Sus kon er niet van over, en zei: Wel! 't is hier al de dagen kermis. En als hij 's Zondags met zijne manchetten aan naar de mis ging, mompelde hij: Ik ben gekloed gelijk een baron.

